

SÎRÎRÎ KAARETA ITAKON ITE'KA PE PAULO NÎMENUKA'PÎ CORÍNTIO PONKON PIA

Pauloya, Jesus Cristo naipontî'pîya sîrîrî kaareta menuka'pîiya moropai yarima'pîiya innape Jesus ku'nenan pia cidade itese' Coríntio ponkon.

Î' wani' awanî wenai sîrîrî kaareta menuka'pîiya, maasa pra to' yekare etasa' wanî'pî, î' kai'ma tiaronkon pemonkonyamî' wîtîsa' inkamoro Coríntio ponkon pia. Moropai mîî pe inkamoro yenupapîtî'pî, Jesus naipontî'san pe kai'ma. Tîîse Jesus naipontî'san pe pra to' wanî'pî. Seru'ye' pe to' wanî'pî. Inkamoro yenku'tî'pî to'ya. Moropai Paulo yeseru pî' to' o'ma'ta'pî. Jesus naipontî'pî pe pra Paulo wanî taapîtî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Paulo maimu pîinama pra e'tî, taapîtî'pî to'ya. Mîrîrî warantî inkamoro yenku'tî'pî to'ya.

Mîrîrî epu'tî tîuya ye'nen, sîrîrî kaareta menuka'pî Pauloya. Ekaremekî'pîiya innape rî Jesusya yaipontî'pî, tîmaimu ekareme'se. Moropai inkamoro seru'ye'kon wanî pepîn Jesus naipontî'san pe ekaremekî'pîiya.

Moropai tiaron pî' eeseurîma'pî nîrî sîrîrî kaareta po. Inkamoro esenumenka'pî tîniru yapisî pî' tonpayamî' nîrîrî moropai î' ton pînon Jerusalém soosi tawonkon pia yarimato'pe to'ya. Mîrîrî pî' Paulo eseurîma'pî, morî pe to' esenumenkato' wanî.

Mîrîrî pî' teeseurîmasen sîrîrî kaareta.

1 ¹Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî itu'se Paapa wanî ye'nen. Uurîya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî uyonpakon Timóteo uupia tîîse. Sîrîrî kaareta yarimauya aapia'nîkon innape Jesus ku'nenan Coríntio po tîîko'mansenon pia. Moropai tamî'nawîronkon Grécia pata poro tîîko'mansenon Paapa pemonkonoyamî' pia nîrî yarimauya sîrîrî. ²Paapa pî' esatîuya moropai inmu Jesus Cristo pî'. Tamî'nawîron morî pe tîwe'to'kon moropai tîwanmîn tîto'pe to'ya aapia'nîkon. Sîrîrî warantî esatîuya Paapa pî' moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo pî'.

Pauloya Paapa Pî' Morî Pe Man Taa

³Uyepotorîkon Paapa, Jesus Cristo yepotorî moropai itun, mîîkîrî yapurîpai'nîkon man. Maasa pra mîîkîrî uyunkonya uurî'nîkon sa'nama ko'mannîpî. Moropai mîîkîrî wanî upîika'tînenkon pe. ⁴Mîîkîrîya

tamî'nawîron uurî'nîkon esewankono'mato' winîpai upîika'tîkon. Moropai mîrîrî upîika'tîtoi'ya'nîkon ke, manni'kan uurî'nîkon warantî, teesewankono'mai tîwe'sanon pîika'tîto'pe, manni' iwinîpai unapisî'pîkon ke. ⁵Innape pu'kuru man, e'taruma'tîn Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen. Tîise e'taruma'tî'nîkon ya, iwinîpai e'pîika'tînto' yapisî'nîkon. ⁶Anna e'taruma'tîto' wenai amîrî'nîkon e'pîika'tî. Maasa pra anna pîika'tî'pî Paapaya, amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya, innape ikupîkonpa. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya nîrî awe'pîika'tîto'kon yapisî, annaya yapisî'pî warantî, awe'taruma'tîkon yapîtanîpîkonpa. ⁷Mîrîrî ye'nen epu'tî pî' anna man, anna e'taruma'tî'pî warantî awe'taruma'tîkon ya, Paapaya ayausinpakon, eesewankono'makon winîpai, anna yausinpapî tîuya warantî.

⁸Uyonpayamî, î' kai'ma anna yarakkîrî e'kupî'pî Ásia pata po epu'tîya'nîkon e'pai man. Kure'ne anna e'taruma'tîto' wanî'pî, yapîtanîpî annaya yentai. Anna sa'manta yonpa'pî mîrîrî wenai. ⁹Mîrîrî epu'tî'pî annaya, anna wîito'pe awanî. Tîise mîrîrî e'kupî'pî anna yenupato'pe. Anna warîrî anna e'pîika'tîto' yuwa annaya namai, tîise Paapa winîpai anna e'pîika'tîto' ton epoto'pe annaya, manni' isa'manta'san pîmî'sa'kanen winîpai. ¹⁰Mîîkîrîya anna pîika'tî'pî mîrîrî nari' sa'mantanto' winîpai. Moropai epu'tî pî' anna man, tîwîrî anna pîika'tî pî' aako'mamî, ¹¹amîrî'nîkon epîrema ko'mannîpî tanne, anna pona. Mîrîrî warantî arinîkon epîremato' yuuku Paapaya. Moropai tu'kankonya “Morî pe man” taa Paapa pî', morî pe anna pîika'tîiya wenai.

Pauloya Coríntio Pona Tuutîto' Teseru Mo'tanîpî

¹²Anna atausinpato' man kure'ne, maasa pra tiaronkon winîkîi yairon kupî'pî annaya wenai. Moropai inî' panpî' amîrî'nîkon kore'ta anna ko'manpî'tî'pî seru' pe pra. Anna esenumenkato' wanî yairî epu'tî pî' anna man, anna yewan ya'. Maasa pra ipîkku pe epu'nenan esenumenka yawîrî pra ikupî'pî annaya. Tîise morî pe anna pîika'tî'pî Paapaya wenai, ikupî'pî annaya. ¹³Sîrîrî anna nîmenuka'pî pî' esenumenkatî. Î' pensa erenkaya'nîkon yai, aronne etaya'nîkon, moropai î' taato'pe awanî epu'tîya'nîkon. Tiaron pe awanî pepîn. ¹⁴Tiaronkon amîrî'nîkon kore'tawonkonya epu'tî, yairî eseurîma. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon amîrî'nîkonya epu'tî yu'se wai. Moropai î' pensa Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu erepamî yai, anna, ayenupatîponkon pî' aatausinpakon. Mîrîrî anna nîkupî'pî wenai anna pî' aatausinpakon, apî'nîkon anna atausinpa manni' warantî.

¹⁵Mîrîrî warantî epu'tîuya ye'nen, e'mai' pe uurî esenumenka'pî amîrî'nîkon era'mapî'se uutî pî'. Mîrîrî uutîsa' yai, amîrî'nîkon atausinpa itakon te'ka pe. ¹⁶Maasa pra esenumenka'pî Macedônia pona uutî pe amîrî'nîkon anera'mapî'pai wanî pî'. Moropai esenumenka'pî enna'po yai, inî'rî amîrî'nîkon poirî ii'pai wanî. Moropai mîrîrî yai, pîika'tînan

ton yu'se wanî, Judéia pata pona enna'po yai. ¹⁷Î' kai'ma yairî uurî esenumenkato' kupîya'nîkon pra naatî? Manni' se' tapairî teesenumenkasen esenumenka warantî uurî esenumenka pepîn. Taiya mîîkîriya inna tîise teseru miakanmaiya tiwinarî moropai taiya kaane. Moropai tîmaimu mana'pokaiya mîrîrî pe rî. Mîrîrî warantî uurî esenumenka pepîn.

¹⁸Î' ta'pîuya amîrî'nîkon pî' wanî pepîn mîrîrî warantî. Unekaremekî wanî yairon pe, inna moropai kaane tauya pepîn mîrîrî pe rî. Tîise yairon pe pu'kuru Paapa eseurîma warantî, eseurîma. ¹⁹Maasa pra Jesus Cristo, Paapa munmu pî' anna eseurîma'pî amîrî'nîkon kore'ta. Silas moropai Timóteo moropai uurî eseurîma'pî, ekaremekî'pî annaya. Taasa' annaya pra man —Yai pra innape awanî, kaane ka'rî mîrîrî pe rî. Moropai mîrîrî warantî Jesus Cristoya tîmaimu mana'pokaiya pepîn nîrî. ²⁰Maasa pra Cristo nîkupî'pî wenai, epu'tî'nîkon tamî'nawîrî î' kupî tîuya ta'pî Paapaya pena, ikupîiya. Jesus Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen ikupîiya innape. Mîrîrî wenai —Innape man, mîrîrî warantî man —taa uurî'nîkonya Paapa pî', kure'ne upîika'tîiya'nîkon ye'nen. ²¹Maasa pra mîîkîrî Paapaya Cristo pemonkono pe anna ko'mamî, moropai amîrî'nîkon ko'mamî emapu'tî. Moropai mîîkîrî Paapaya uurî'nîkon menka'pî tîmîrî pe e'nîto'pe'nîkon. ²²Mîîkîrî ko'mamî uyesa'kon pe. Uyesa'kon pe tîwanî wenai, mîîkîriya uurî'nîkon yeki'ka'pî tîmîrî pe e'nî ekareme'nen pe. Uyewankon ya' Morî Yekaton Wannî tîisai'ya, tamî'nawîrî î' tîriuya ta'pî tîuya tîrî Paapaya ekareme'nen pe. „Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon esenku'tîn pepîn.”

²³Paapaya epu'tî pî' man, î' kai'ma uurî esenumenkato' wanî. Sîrîrî tîpose uutî pra wanî Coríntio cídaderî pona akore'ta'nîkon, maasa pra amîrî'nîkon aneppe'nî'pai pra awanî ye'nen. ²⁴Mîrîrî tauya pepîn, amîrî'nîkon yaipontînen pe î' yapurîkonpa. Mîrîrî ye'ka pe pra, tîise anna wanî amîrî'nîkon pokonpe teesenyaka'masen pe, amîrî'nîkon e'to'pe taatausinpai. Maasa pra innape ikupî pî' aako'mamîkon, tîrumakai pra.

2 ¹Mîrîrî ye'nen uurî esenumenka'pî inî'rî, amîrî'nîkon pokonpe eseporî eserîke pra awanî pî', yairî ma're amîrî'nîkon anku'pai pra awanî ye'nen. ²Maasa pra yairî ma're amîrî'nîkon kupîuya ya, yairî ma're nîrî uurî ena. Mîrîrî warantî awanîkon tanne, anî'ya uyausinpai e'painon? Amîrî'nîkon neken, unewankono'ma'sanya uyausinpai mîrîrî. ³Mîrîrî ye'nen manni' e'mai'non kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon. Maasa pra amîrî'nîkon yewankono'mai itîîpai pra wanî'pî. Maasa pra uyausinpatonkon pemonkonyamî'ya uyewankono'ma yu'se pra wanî'pî. Maasa pra epu'tî pî' wai, î' pensa taatausinpai uurî wanî yai, amîrî'nîkon nîrî wanî taatausinpai. ⁴Mîrîrî kaareta menuka'pîuya kure'ne apî'nîkon esewankono'ma ye'ka pe, moropai ukarau ye'ka pe. Tîise mîrîrî menukasau'ya pra wai, amîrî'nîkon yeppe'nî'to'peuya. Tîise imenuka'pîuya, î' kai'ma amîrî'nîkon sa'namauya epu'tîkonpa.

Imakui'pî Kupîtîpon Yausinpa E'pai Man

⁵Tîise manni' pemonkon, amîrî'nîkon kore'ta yairî ma're ukupîtîpon, tîise uurî neken pepîn, tiaronkon amîrî'nîkon kore'tawonkon nîrî kupî'pîiya mararî pra yairî ma're. Sîrîrî warantî imenukauya, meruntî ke pu'kuru eseurîmato'pe pra ipî'. ⁶Aasîrî arinîkon amîrî'nîkonya yenpa'ka'pî akore'tapai'nîkon. Mîrîrî wenai kure'ne eesewankono'ma'pî imakui'pî tînkupî'pî pî'. Aasîrî man. ⁷Tarîpai aawanmîra'nîkon inkupî'pî kupîya'nîkon e'pai man. Moropai yausinpayanîkon e'pai man, mararî pra yairî ma're yapîtanîpîiya yentai awanî namai. ⁸Mîrîrî ye'nen esatîuya sîrîrî apî'nîkon, î' kai'ma kure'ne tîsa'namaya'nîkon epu'to'pe mîîkîrîya, isa'namakonpa. ⁹Moropai mîrîrî wenai manni' kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon. Anepu'pai uurî wanî'pî, innape umaimu yawîrî awanîkon. ¹⁰Î' pensa tiaron nîkupî'pî imakui'pî kupîya'nîkon ya, aawanmîra'nîkon, uurîya nîrî uuwanmîra ikupî. Uuwanmîra mîîkîrî nîkupî'pî, (imakui'pî ku'sai'ya ya) mîrîrî kupîuya, amîrî'nîkon wenai, Jesus Cristoya era'ma tanne. ¹¹Mîrîrî kupîuya uuwanmîra, maasa pra Makui ena namai uyentai'nîkon. Epu'tî man, î' kai'ma mîîkîrî esenyaka'mato' yeseru upî'nîkon.

Coríntio Ponkon Pî'

Paulo Esenenka Ko'mannîpî Trôade Po Si'ma

¹²[To'sarî aapia'nîkon uutî pra tîise,] Trôade cidaderî pona uutî'pî Cristo yekare ekareme'se. Miarî erepansa' yai epu'tî'pîuya, î' kai'ma itekare pî' esenyaka'ma pata'se' ton tîrî'pî Paapaya. ¹³Mîîwîni tîise kure'ne esenumenka ye'ka pe esenyaka'ma'pî, maasa pra uyonpakon Tito yarakkîrî eseporî pra wanî wenai. Mîrîrî ye'nen esekaremekî'pî mororonkon pî' moropai uutî'pî Macedônia pata pona.

Cristo Wenai Tamî'nawîron Yentai E'nî

¹⁴Tîise —Morî pe man —tauya Paapa pî', maasa pra Cristo pemonkono pe uku'sai'ya'nîkon ye'nen. Mîrîrî wenai Cristo wanî teyatonton yentai ekaremekî Paapaya tamî'nawîronkon pî'. Uurî'nîkon pinunpa ko'mannîpîiya itekare ekareme'se. Manni' a'pusin soroka anî'ya ya, a'pusin pu'nîku tamî'nawîronkonya. Mîrîrî warantî e'nî maasa pra uwenai'nîkon itekare, tamî'nawîron yentai Cristo wanî yekare epu'tî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. ¹⁵Maasa pra anna wanî, manni' a'pusin Cristo nîtîrî Paapa pia warantî tîwe'sanon pe. Manni' a'pusin wîtî pata po warantî, itekare anna nekaremekî eta manni'kan awe'pîika'tîtonkonya, moropai aasa'mantatonkonya eta nîrî. ¹⁶Itu'sankon pepîn pia awanî imakui'pî pe, morî pe pra, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Mîrîrî wenai Paapa pia tîîko'manto'kon ton eporî to'ya pepîn. Tîise manni'kan awe'pîika'tîtonkon pia awanî morî pe, maasa pra innape ikupî to'ya ye'nen. Moropai

ipátíkarî enen tíŋko'manto'kon eporî to'ya. Mîrîrî ye'nen anî'ya sîrîrî ye'ka esenyaka'mato' kupî kin e'painon? ¹⁷Tîŋse annaya ikupî, maasa pra anna wanî Paapa naipontî'san pe. Yairî pu'kuru ipî' teeseurîmasen pe anna wanî irawîrî si'ma. Mîrîrî ye'nen anna wanî pepîn manni'kan tu'kankon pemonkonyamî' warantî. Se' tapairî Paapa maimu ekaremekî pî' anna esenyaka'ma pepîn, manni'kan pemonkonyamî' se' tapairî tíwe'repasanon esenyaka'ma warantî. Tîŋse anna wanî Cristo poitîrî pe.

Paapa Yarakkîrî Esetanto' Amenan

3 ¹Inî'rî annaya ekaremekî e'pai pra man, anî' pe anna wanî. Tiaronkonya pemonkonyamî' yaipontî kaareta menukato'pe to'ya, Cristo naipontî'san pe tíwanîkon pî' teeseurîmasen. Tîŋse mîrîrî warantî, tiaronkon esatî annaya pra man, imenukato'pe, amîrî'nîkonya epu'to'pe. ²Maasa pra amîrî'nîkon rî wanî anna kaaretarî warantî. Ayeserukon era'ma tamî'nawîronkonya wenai, epu'tî to'ya, anna wanî Paapa naipontî'pî pe itekare ekareme'se. Maasa pra anna yewan ya' awanîkon, anna wakîrî pe awanîkon. Maasa pra anna winîpai innape iku'sa'ya'nîkon. Yairî ayeserukon wanî wenai, Cristoya apîika'tîsa'kon epu'tî to'ya. ³Mîrîrî wanî Cristo nîmenuka'pî warantî. Mîrîrî erenka to'ya ya, Cristo yarakkîrî aako'mamîkon epu'tî to'ya. Î' kupî'pî Cristoya ayarakkîrî'nîkon, ikupîiya pepîn kaareta menukato' ke. Tîŋse Morî Yekaton Wannî meruntîrî yai ikupî'pîiya, manni' ipatîkaron tíŋko'mansen winîpainon. Kure'nan tí' pî' imenukasa' pe awanî pepîn, Moisés nurî'tîya imenuka'pî warantî pra, tíŋse uyewankon ya' itîrî'pîiya, yairî uyeserukon enato'pe.

⁴Mîrîrî taa annaya sîrîrî, maasa pra innape pu'kuru Paapaya ikupî, Jesus Cristo wenai. Mîrîrî epu'sa' annaya innape. ⁵Mîrîrî ye'nen —Anna warîrî anna esenyaka'mato' koneka annaya sîrîrî —taa annaya eserîke pra awanî. Tîŋse ikoneka annaya yeseru wanî Paapa winîpai tui'sen pe, anna winîpai pra. ⁶Maasa pra mîîkîrîya neken anna kupî, amenan tarakkîrî esetanto' yekare ekareme'to'pe annaya. —Manni' pena Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî ako'mantî —taa annaya pepîn, tíŋse —Manni' Morî Yekaton Wannî yapi'tî, ameruntîrî ton tíŋto'peiya —taa annaya. Maasa pra manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî wanî taruma'tî ton pe moropai sa'mantanto'pe, yawîrî pra e'nî ye'nen, maasa pra uurî'nîkon yentai awanî ye'nen. Tîŋse manni' Paapa winîpainon, Morî Yekaton Wannî nîtîrî wanî ipatîkarî enen ko'mannîto' tíŋnen pe.

⁷Pena Moisés nurî'tî pia Paapaya tîmaimu tîrî'pî, kure'nan tí' pona imenukato'peiya. Moropai mîrîrî ekaremekî Moisésya yai, pemonkonyamî'ya epu'tî'pî, î' kai'ma ipîkku pe Paapa e'to' wanî. Epu'tî'pî to'ya kure'nan a'ka wenai, Paapa winîpainon. Mîrîrî era'ma'pî to'ya Moisés yenpata pî'. Mararî pra inke' pe awanî'pî, era'ma to'ya yentai. Tîŋse mîrîrî wanî'pî tíŋko'mansen pe pra, ka'ne'no pe. Moropai

mîrîrî Moisés nekaremekî'pîya pemonkonyamî' taruma'tî'pî. ⁸Tarîpai esenumenkan, mîrîrî yentai Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî. [Mîrîrî pî' ekaremekî annaya.] ⁹Pena Moisés nurî'tî esenyaka'mato' wanî'pî morî pe pu'kuru teuren pemonkonyamî' e'tî'ka'pî, yawîrî pra tîwe'sanon. Mîrîrî ye'nen itentai pu'kuru, morî pe Morî Yekaton Wannî esenyaka'mato' wanî, yairî uurî'nîkon kupî pî', uurî'nîkon sa'manta namai. ¹⁰Maasa pra manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî e'mai' pe mîrîrî enasa' î' pe pra rî, maasa pra itentainon erepamî'pî. Ikaisaron ton pra tîise, ite'ma'pî pî' Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî itentai, morî pe pu'kuru. ¹¹Inna seru' pepîn Moisés nurî'tî nekaremekî'pî wanî'pî morî pe, tîise mî' pîkîrî neken, tîiko'mansen pe pra awanî'pî. Tîise ite'ma'pî pî' Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî ipatîkarî tîiko'mansen pe, taataretî'kasen pe pra. Mîrîrî ye'nen itentai pu'kuru morî pe awanî.

¹²Mîrîrî ye'nen meruntî ke pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Yairî uurî'nîkon kupî Paapaya epu'tî annaya ye'nen, ekaremekî annaya teweppe'se pra. ¹³Ekaremekî annaya pepîn, manni' Moisés nurî'tîya ekaremekî'pî warantî. Mîîkîrîya tenpata yettapurî'pî kamisa api'tîmî ke. Mîrîrî kupî'pîiya, maasa pra Israel ponkonya tenpata ya'karu tîpamî era'ma namai, yenonpî'tî'pîiya. ¹⁴Inkamoro Israel ponkonya epu'tî pra awanî'pî maasa pra to' esenumenkato' wanî'pî kamisa api'tîmî ke yettapusa' warantî. Sîrîrî tîpose Israel pemonkonoyamî'ya epu'tî pra awanî, Paapa maimu e'menukasa' erenka tîuya'nîkon yai. Tîise inkamoroya epu'tî e'painon innape Cristo kupî tîuya'nîkonya yai. ¹⁵Mîrîrî ye'nen Moisés nurî'tî nîmenuka'pî erenka to'ya yai, epu'tî to'ya pepîn, maasa pra tenpatakon yettapusa' warantî to' esenumenkato' wanî sîrîrî tîpose. ¹⁶Tîise mîrîrî emo'ka e'painon, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' manni' warantî. Ta'pîiya: —Moisés nurî'tî yenpata yettaputo' emo'ka'pî, î' pensa Uyepotorîkon yarakkîrî eseurîmai awenna'posa' yai. Mîrîrî warantî epu'nen pe e'nî, ma'nîpanen emo'ka innape Uyepotorîkon kupî yai. Moropai epu'tî. ¹⁷Sîrîrî Uyepotorîkon taato' wanî Morî Yekaton Wannî pe. Moropai uyesa'kon pe Morî Yekaton Wannî wanî ya, mîîkîrî maimu yawîrî e'nî, Moisés nekaremekî'pî yawîrî pra. ¹⁸Tamî'nawîronkon uurî'nîkon yenpata wanî inaponkasa' warantî tîwe'sen pe. Morî pe Paapa e'to' era'ma'pî Moisésya warantî, morî pe Uyepotorîkon e'to' era'ma uurî'nîkonya, aronne. Mîrîrî ipîkku pe Uyepotorîkon e'to' wanî tui'sen pe iwinîpai, manni' Morî Yekaton Wannî winîpai. Moropai mîîkîrîya uurî'nîkon kupî tîwarantî e'nîto'pe. Moropai mîrîrî warantî uurî'nîkon kupî pî' aako'mamî, inî' panpî' morî pe uyeserukon enato'pe.

Paapaya Itîrî'pî Uupia'nîkon

Tiaronkon Pî' Cristo Yekare Ekareme'to'pe

4 ¹Teesewankono'mai anna wanî pepîn, maasa pra Paapaya teetî'noko'mato' yai anna esenyaka'mato' ton tîisa' ye'nen. ²Mîrîrî ye'nen ama' pe anna esenyaka'ma pepîn teesenonse. Seru'ye' pe anî'

yenupa annaya pepîn, Paapa maimu tepanî'pî'se. Tîîse annaya ekaremekî yeseru wanî yairî tîwe'sen kupî annaya tîwîrî yairî. Mîrîrî kupî annaya Paapa rawîrî si'ma, tamî'nawîronkonya anna yako'menka tanne. ³Maasa pra sîrîrî itekare anna nekaremekî'pî esepu'tî pra awanî ya, moriya manni'kan ataka'ma'sanya epu'tî pra awanî, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. ⁴Inkamoroya innape ikupî pepîn maasa pra sîrîrî pata po imakui'pî yepotorîya to' esenumenkato' sa'mannî'sa'. Mîîkîrîya to' ma'nîpa Cristo yekare epu'tî to'ya namai, manni' Cristo wanî yairon pe pu'kuru Paapa pe tîwe'sen pe. Enkaru'nanya era'ma eserîke pra awanî warantî to' wanî, Cristo epu'tî to'ya pra awanî ye'nen. ⁵Mîîkîrî Jesus Cristo, Uyepotorîkon pe tîwe'sen yekare ekaremekî annaya. Moropai anna wanî sîrîrî apoitîrîkon pe ekaremekî annaya. Maasa pra mîrîrî anna winîpainon, anna yekare pî' anna eseurîma pepîn. ⁶Pena ta'pî Paapaya: —Ewaron pe tîwe'sen ena kupî sîrîrî a'ka pe

Gn 1.3

—ta'pîiya. Mîrîrî a'ka awitta warantî, teseru epu'tî annaya emapu'tî'pîiya anna yewan ya'. Maasa pra morî pe Jesus Cristo yeseru wenai, morî pe Paapa e'to' era'ma annaya.

⁷Mîrîrî ye'nen anna wanî sîrîrî manni' itekare ekareme'nen pe, teuren î' pe pra rî anna esepu'tî, non ka'sa' warantî tîwe'sanon pe. Tîîse non ka'sa' ya' awanî morî pe pu'kuru tîwe'sen. Mîrîrî warantî anna ya' tîwe'sen, Paapa winîpainon, ekaremekî annaya, meruntî ke pu'kuru Paapa wanî esepu'to'pe. Anna warîrî anna esenumenkato' ekaremekî annaya pepîn tîîse iwinîpainon neken. ⁸Tu'ke ite'ka anna pona sa'man epu'nîto' erepamî tîîse anna yenumîiya pepîn. Moropai tiaron pensa epu'tî annaya yentainon erepamî tîîse tîwî ikupî annaya pepîn mîrîrî pî'. ⁹Tu'ke anna winîkîî îri pe tîwe'sanon wanî tîîse moro awanî tiwin, morî pe tîwe'sen anna pî', anna rumakanen pepîn. Tiaron pensa anna pa'tîpîtî to'ya tîîse anna wîî to'ya pepîn. ¹⁰Tîwîrî anna asarî nari' sa'mantanto' kore'ta pî' î' kai'ma Jesus asarî yai nari' kore'ta pî' warantî. Mîrîrî anna piika'tî Jesusya wenai, pemonkonyamî'ya aako'mamî anna yewan ya' epu'tî. ¹¹Uurî'nîkon ko'manto' wanî sîrîrî tîpose nari' pe, maasa pra innape Jesus kupî'nîkon wenai sa'mantan eserîke awanî. Tîîse sa'mantan pepîn uuko'mannîpîiya'nîkon ye'nen. Mîrîrî wenai esepu'tî enen Jesus wanî. ¹²Mîrîrî warantî e'taruma'tînto' yapîtanîpî pî' anna ko'mamî sîrîrî. Mîrîrî yapîtanîpî annaya wenai, amîrî'nîkonya aako'manto'kon ton eposa' man. ¹³Mîrîrî warantî nîrî Paapaya upiika'tîkon kupî'pî annaya innape. Mîrîrî ye'nen ipî' anna eseurîma'pî, Paapa maimu e'menukasa'ya taa warantî. Maasa pra ta'pîiya:

—Innape ikupî pî' wai, mîrîrî ye'nen ipî' eseurîma'pî

Sl 116.10

—ta'pîiya. ¹⁴Maasa pra epu'tî'nîkon man Paapa Uyepotorîkon, Jesus pîmî'sa'ka'tîponya uurî'nîkon nîrî pîmî'sa'kaiya sa'mantanto' yapai. Moropai amîrî'nîkon yarakkîrî uurî'nîkon yariiya Paapa pia. ¹⁵Tamî'nawîrî anna yarakkîrî e'kupî'pî wanî morî pe amîrî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' e'pîika'tînto' yekare, anekaremekîkon eta tîuya'nîkon ya, innape ikupî pemonkonyamî'ya. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' tu'ke pemonkonyamî'ya Paapa yapurî teepîremakon ke. —Morî pe pu'kuru man —taa to'ya.

Î' Tera'masen Pepîn Kupî Innape

¹⁶Mîrîrî ye'nen tiwin kin teesewankono'mai anna wanî pepîn. Teuren a'yeke'ton pe anna ena anna poi'pîta anna esenyaka'mato' pî' tîise anna yekaton poi'pîta pepîn wei kaisarî amenan pe eena. ¹⁷Maasa pra sîrîrî mararon rî teesuwa'kasen esewankono'manto' mîrîrîya kure'ne atausinpanto', aataretî'ka ton pepîn yenepî tarî non po esewankono'ma'nî'pî yentainon. ¹⁸Maasa pra î' teesera'masen wanî tarîron mî' pîkîrî tîiko'mansen pe. Tîise teesera'masen pepîn awanî ipatîkarî tîiko'mansen pe, taataretî'kasen pe pra. Mîrîrî ye'nen kure'ne anna esenumenka pepîn tarî teesera'masen pî', tîise î' teesera'masen pepîn pî' anna esenumenka.

5 ¹Maasa pra epu'tî man, see warantî awanî pe man. Warayo'ya tappî yaranka, tîmo'ta yai amenan tewî' ta. Mîrîrî warantî î' pensa ita ko'mannîto', upi'pîkon ataretî'ka ya, Paapaya amenan uyesa'kon ton tîrî, ita ko'mannîto'pe ka' po, taataretî'kasen pepîn. Maasa pra mîîkîrîya ikupî'pî, pemonkonya pra. ²Tarî anna ko'mamî tanne, anna eseka'nunka mararî pra uyesa'kon pe inkoneka'pî ka' po, mîrîrî ta iko'manpai. ³Ipon pra tîwe'senya yeka'ma warantî uurî'nîkonya yeka'ma itesa' pra esepu'nî namai. ⁴Tarî upi'pîkon ke anna ko'mamî pîkîrî, teesenumenkai anna ko'mamî. Sa'mantapai anna wanî pepîn, tîise amenan morî pu'kuru anna esa' ton yu'se anna wanî, Paapa winîpainon. Mîrîrî yeka'ma'nîkon ya, tarîron uyesa'kon taataretî'kasen miakanmaiya, taataretî'kasen pe pra, ipatîkarî ko'mannîto'pe Paapa pia. ⁵Mîîkîrî Paapaya mîrîrî koneka'pî anna ton pe, anna miakanmapa kai'ma. Moropai mîîkîrîya Morî Yekaton Wannî tîrî'pî tamî'nawîrî î' tîrî tîuya anna pia ekareme'nen pe awe'to'pe.

⁶Mîrîrî ye'nen tîwîrî kure'ne taatausinpai anna wanî anna pona tamî'nawîrî tui'sen pî'. Epu'tî man, tarî ko'mannîto' uyesa'kon ta si'ma, aminke ko'mannî Uyepotorîkon piapai, amenan uyesa'kon, ipatîkaron ke pra. ⁷Aminke Uyepotorîkon piapai ko'mannî ye'nen, innape Paapa kupî pî' ko'mannî, era'ma pra tîise. ⁸Tîise teesewankono'mai pra anna ko'mamî. Maasa pra upi'pîkon piapai, Paapa pia iko'manse itîpai anna wanî ye'nen. ⁹Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron yu'se e'nî yentai Paapa yapurî e'pai awanî tarî ko'mannî ye'ka pe. Mîîwîni pra awanî ya, iipia ko'mannî ye'ka pe Paapa yapurî. ¹⁰Maasa pra tamî'nawîrî uurî'nîkon ko'manto' esera'ma kupî sîrîrî. Cristoya uurî'nîkon yako'menka tiwin pî' uurî'nîkon

tîise. Mîrîrî yai ukaisarî'nîkon ko'mannîto' morî wenai, ko'mannîto' î' pe pra rî wenai, yapisî iwinîpai. Cristoya uurî'nîkon repa kupî sîrîrî.

**Cristo Nîkupî'pî Wenai
Paapaya Tîwanîyakon Ukupîkon**

¹¹ Cristoya anna yako'menka epu'tî annaya ye'nen, Paapa nama annaya. Mîrîrî ye'nen, yairon pî' pemonkonyamî' yenupa pî' anna wanî, to' anpîika'tîpai anna wanî ye'nen. Mîrîrî kupî annaya epu'tî pî' Paapa man yairî pu'kuru. Moropai ayewankon ya' epu'tîya'nîkon, yairî nîrî ikupî pî' anna man. ¹² Anna yeseru pî' atapurî pepîn, ipîkku pe anna wanî epu'tîkonpa. Tîise tiaronkon yuukukonpa î' kai'ma anna yapuriya'nîkon, manni'kan taatapurîsanon pî'. Maasa pra inkamoro atapurî morî pe teeseurîmato', ipîkku pe tîwe'to'kon wenai. Tîise tewankon ya' tîiko'mansen, imakui'pî tesarukon pî' to' esenumenka pepîn. ¹³ Tiaron pe anna yeseru era'maya'nîkon ya, pakko pe anna wanî kai'ma tiaronkon esenumenka'pî anna pî'. Tîise anna wanî Paapa wakîri pe e'pai. Moropai mîrîrî warantî anna ko'mamî. Yairon pî' anna eseurîma amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya. ¹⁴ Maasa pra mîrîrî kupî annaya Cristoya anna sa'nama ye'nen. Epu'tî pî' anna man, tiwin pemonkon sa'manta'pî tamî'nawîronkon pata'se' ya', tamî'nawîronkon sa'manta e'pai tîise. Mîrîrî wenai epu'tî'nîkon tamî'nawîronkon sa'manta'pî Cristo yarakkîrî. ¹⁵ Mîikîrî sa'manta'pî tamî'nawîronkon ton pe, mîrîrî ye'nen inî'rî manni'kan enen tîwe'sanon, inkamoro ko'mamî namai tîfwarîrî'nîkon itu'se tîwanîkon pî', tîise itu'se Cristo e'to' pî' to' ko'mamî. Manni' isa'manta'pî moropai tîisa'manta'pî tîpo, e'mî'sa'ka'pî ton pe to' ko'mamî.

¹⁶ Cristo yarakkîrî uurî'nîkon sa'manta'pî ye'nen, anna esenumenka pepîn pemonkonyamî' pî', tîpî'nîkon sîrîrî pata po tîiko'mansenon esenumenka warantî. Teuren pena Cristo pî' anna esenumenka'pî inkamoro Paapa epu'nenan pepîn esenumenka warantî. Tarîpai inî'rî mîrîrî warantî anna esenumenka pepîn. ¹⁷ Maasa pra anî' wanî ya Cristo yarakkîrî tîiko'mansen pe, mîikîrî wanî amenan teseru ton yapisîtîpon pe. Penaro' imakui'pî iteseru, mîrîrî ataretî'ka'pî. Tarîpai amenan teseru ton yapisî'pîiya iwinîpai. Mîrîrî wanî kure'ne esenumenkanto' pe. ¹⁸ Tamî'nawîrî mîrîrî kupî'pî Paapaya Cristo nîkupî'pî wenai. Anna miakanmaia teeyaton pe anna wanî winîpai tîwanîyakon pe anna e'to'pe. Moropai anna pia anna nîkupî ton tîrî'pîiya, î' kai'ma tiaronkon nîrî ena emapu'tîto'pe Paapa wanîyakon pe. ¹⁹ Anna nekaremekî itekare wanî see warantî: Paapaya unkupî'pîkon imakui'pî era'ma pepîn, tîwanmîra iku'sa' tîuya ye'nen. Maasa pra Cristo nîkupî'pî wenai ikupî'pî Paapaya tamî'nawîrî tîwanîyakon pe e'nîto'pe. Mîrîrî ekareme'to'pe annaya, Paapaya itîrî'pî î' kai'ma ikupî tîuya pemonkonyamî' yarakkîrî, tîwanîyakon pe to' kupîiya.

²⁰Mîrîrî ye'nen anna wanî sîrîrî Cristo naipontî'san pe ipî' teeseurîmasanon pe. Akore'ta'nîkon si'ma, Paapa eseurîma warantî, esatî Paapaya anna wenai. Tîwî Paapaya amîrî'nîkon miakanma iteyaton pe awanîkon wenai, tîwanîyakon pe ayinyakanmato'peiya'nîkon. ²¹Maasa pra mîîkîrî Cristo wanî'pî tiwin kin imakui'pî ton pra. Tîîse Paapaya umakuyikon rumaka'pî ipona, iwenai tîmoron epu'to'peiya kai'ma. Mîrîrî miakanno'pî pe, yairon yapi'to'pe uurî'nîkonya, Paapa winîpainon. Mîrîrî wenai tîwanîyakon uyapisiîya'nîkon.

6 ¹Paapa esenyaka'mato' pî' teesenyaka'masanon pe anna wanî ye'nen, esatî annaya apî'nîkon see warantî: Epe'mîra Paapa nîîrî yapi'sa'ya'nîkon yai, apîika'tî'pîiya'nîkon. Mîrîrî ye'nen î' pe pra rî anapisî'pîkon kî'ku'tî. ²Mîrîrî warantî taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya: Amîrî pîika'tîto' weiyu eposa' yai, amaimu, anesatî'pî eta'pîuya. Moropai manni' weiyu yai, apîika'tî'pîuya, imakui'pî ankupî'pî winîpai.

Is 49.8

ta'pî Paapaya pena. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî. Sîrîrîpe awanî, Paapa winîpainon e'pîika'tînto' yapi'to'pe. Umaimu etatî, aasîrî eeseposa' man, e'pîika'tînto' weiyu.

³Î' pe pra rî anna esenyaka'mato' kupî tiaronya yu'se pra anna man. Mîrîrî ye'nen tiaronkon yaka'ma yu'se anna wanî pepîn anna yeseru ke. ⁴Tîîse tamî'nawîrî Paapa esenyaka'mato' pî' anna esenyaka'ma yeseru ekaremekî annaya, mararon pepîn yapîtanîpîi'ma. Anna e'taruma'tî ye'ka pe kure'ne, î' yu'se anna wanî wenai, moropai sa'man erepamî tanne anna pona, yapîtanîpî annaya. ⁵Tiaron pensa anna po'pîî'pî to'ya, anna yarakkamo'pî to'ya, moropai mararonkon pepîn pemonkonyamî' eperepî'san ekore'ma'pî anna pî'. Moropai anna esenyaka'ma'pî mararî pra anna wetun pîn, moropai anna yekkari yonpa annaya pîn. Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpî'pî annaya Paapa poitîrî pe anna wanî wenai. ⁶Moropai mîrîrî wenai morî pe, nura pe pra anna yeseru e'to'pe yuwa annaya, yairî itekare ekareme'to'pe annaya. Moropai teekore'masen pe pra, moropai eranmîra anna e'to'pe yuwa annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya anna pîika'tî ye'ka pe, tiaronkon sa'nama annaya, Paapaya anna sa'nama warantî. ⁷Moropai yairî pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Moropai Paapa meruntîrî pe pu'kuru anna esenyaka'ma mîîkîrî tonpe. Moropai yairî pu'kuru anna yeseru wanî itekare ekaremekî yai moropai tiaronkon Paapa epu'nenan pepîn maimu yuuku yai, anna yeseru wanî yairî. ⁸Tiaron pensa tiaronkonya anna yapurî anna yeseru wenai tîîse tiaronkonya anna yewanmîrî. Moropai tiaronkonya anna mu'tunpa, tiaronkonya anna sa'nama tanne. Tiaronkonya taa anna pî' seru'ye'kon, tîîse yairon pî' anna eseurîma tanne. ⁹Paapaya

anna epu'tí mîrîrî morî pe tîise tiaronkon pemonkonyamî' esenumenka î' pe pra rî tîwe'sanon pe anna wanî kai'ma. Tu'ke ite'ka anna esenumenka anna sa'manta kai'ma, tîise sîrîrî tîpose enen anna ko'mamî sîrîrî. Teuren tiaron pensa anna taruma'tî to'ya tanne, tîise anna sa'mantasa' pra man. ¹⁰Tiaron pensa anna wanî teesewankono'mai teuren. Tîise taatausinpai anna ko'mamî tîwîrî. Anna esera'ma'pî î' ton pînon warantî, tîise tu'ke ipîkku pe tiaronkon kupî'pî annaya. Î' ton pra warantî anna esepu'tî tanne tîise tamî'nawîron, Paapa winîpainon esa' pe anna wanî. Tamî'nawîron mîrîrî yapîtanîpî annaya tanne, Paapa esenyaka'mato' pî' anna ko'mamî yairî.

¹¹Uyonpayamî', Coríntio cidaderî ponkon, anna eseurîma'pî ayarakkîrî'nîkon tamî'nawîrî anna nepu'tî pî'. Moropai î' kai'ma kure'ne amîrî'nîkon sa'nama annaya ekaremekî'pî annaya. ¹²Tîwîrî amîrî'nîkon sa'nama pî' anna ko'mamî. Tîise amîrî'nîkonya anna sa'nama pra man, pena anna sa'nama'pîya'nîkon warantî. ¹³Eseurîma apî'nîkon unmukuyamî' pî' eseurîma warantî. Amîrî'nîkon sa'nama'pî annaya warantî anna sa'namaya'nîkon yuwatî, î' kai'ma ayewankon tîsa'mannî'se pra.

Paapa Epu'nenan Pepîn Yeseru Yawîrî Pra E'nî

¹⁴Inî'rî innape Cristo ku'nenan pepîn yarakkîrî pra e'tî. Maasa pra imakui'pî ku'nenan pe to' wanî, tîise amîrî'nîkon, innape iku'nenan ko'mamî imakui'pî tîku'se pra. Mîrîrî wanî manni' paakayamî' pîmî ye'pî pona tîtîsen warantî, paaka yarakkîrî kaware pona itîîsa' ya, morî pe awanî pepîn. Mîrîrî warantî morî ku'nen ko'mamî pepîn imakui'pî ku'nen yarakkîrî. Maasa era'matî î' kai'ma a'ka ko'mamî ewaron yarakkîrî? Aako'mamî pepîn. Mîrîrî warantî Paapa epu'nen pepîn yarakkîrî Paapa epu'nen ko'mamî pepîn maasa pra to' yeseru wanî tiaron pe, se' kaisarî pra. ¹⁵Moropai o'non ye'ka pe morî pe Cristo ko'mamî e'painon Makui yarakkîrî? Aako'mamî pepîn, maasa pra to' esenumenka tiaron pe, se' kaisarî pra. Innape tîku'nenan pia morî tîrî Paapaya, tîise innape tîku'nenan pepîn pîika'tîiya pepîn. ¹⁶Paapa yapurînen pe si'ma, mia' ke ikonekasa' yapurî eserîke pra awanî, Paapa epu'nenan pepîn warantî. Maasa pra mia' ke ikonekasa' yarakkîrî Paapa eseta pepîn, eeseurîma pepîn. Moropai tewî' pe uurî'nîkon konekasai'ya, uya'nîkon tîîko'manto'pe. Mîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî pena:

Uurî ko'mamî pe wai to' pokonpe.

Moropai asarî inkamoro kore'ta.

Uurî wanî pe wai to' yepotorî pe,

uyapurîto'pe to'ya,

moropai inkamoro wanî pe man upemonkono pe

Lv 26.12; Jr 32.38; Ez 37.27

ta'pîiya. ¹⁷Moropai mîrîrî wenai inî'rî Uyepotorîkonya taa:

Amîrî'nîkon atarima e'pai man,
 inkamoro ye'ka piapai.
 To' rumakatî, mîrîrî ye'ka nura kupîya'nîkon namai.
 Tîise tiaron, morî taseru ke ako'mantî.
 Moropai mîrîrî yai amîrî'nîkon yapisûuya uwanîyakon pe

Is 52.11; Ez 20.34,41

taiya. ¹⁸Moropai taa Uyepotorîkonya, meruntî pu'kuru manni'ya:
 Uurî wanî pe wai ayunkon pe
 moropai amîrî'nîkon wanî pe man unmukuyamî' pe

2 Sm 7.14; 7.8

taiya. Mîrîrî warantî taa Uyepotorîkonya upî'nîkon.

7 ¹Uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru tamî'nawîrî sîrîrî î' ta'pî Paapaya
 wanî uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen morî pe e'nî'nîkon yuwa sîrîrî.
 Nura kupî pî' ko'mannîto' rumakapai'nîkon, imakui'pî pî' esenumenkanto'
 rumakapai'nîkon, imakui'pî ko'mamî namai uyewankon ya'. Tîise morî pe
 ko'mannîpai'nîkon Paapa wakîri pe e'nîto'pe, inamai'ma.

Paulo Atausinpatô' Coríntio Ponkon Pî'

²Morî pe enatî anna pokonpe, maasa pra anî'kan taruma'tîsa' annaya
 pra man amîrî'nîkon kore'ta. Anî'kan yenku'tîsa' annaya pra man tiwin
 kin. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi. ³Moropai amîrî'nîkonya imakui'pî ku'sa'
 taasau'ya pra wai tiwin kin. Maasa pra pena ta'pîuya see warantî,
 amîrî'nîkon wanî uwakîrikon pe pu'kuru. Î' rî ton pra man uurî'nîkon
 pantakanen ton. Mîrîrî warantî e'nî tanne, enen e'nî pîkîrî moropai
 sa'mantan pîkîrî. ⁴Yairî aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Mîrîrî pî'
 esenumenka ya, atausinpasa' wanî. Mîrîrî wenai upîika'tîsa'ya'nîkon. Inî'
 panpî' taatausinpai ko'mannî pî' wai, e'taruma'tî tanne.

⁵A'kî, anna erepamî'pî pata pai Macedônia pata pona anna erî'ka'sa'
 pra man. Maasa pra tamî'nawîronkon patakôn poro teesuwa'kasen
 sa'man wanî'pî. Ekore'manto' moro awanî'pî, moropai eranne' pe anna
 kupî'pîiya. ⁶Tîise manni' Paapa, yairî ma're tîwe'sen yausinpanenya anna
 atausinpatô' ton tîrî'pî, uyonpakon Tito erepamî weiyu yai. ⁷Moropai
 mîîkîrî Tito erepanto' neken pî' pra, tîise itekare etauya ye'nen iwinîpai.
 Î' kai'ma amîrî'nîkonya yausinpa'pî yekare pî' atausinpa'pî. Mîîkîrîya
 ayekarekon ekaremekî'pî. Î' kai'ma uurî anera'mapai awanîkon yekare,
 moropai î' kai'ma kure'ne teesewankono'mai awanîkon, imakui'pî
 ankupî'pîkon pî', moropai î' kai'ma uurî anpîika'tîpai awanîkon yekare
 ekaremekî'pîiya. Mîrîrî pî' inî' panpî' taatausinpai uurî wanî.

⁸Î' kai'ma uurî esewankono'ma pra wai kaareta menukasau'ya
 pî' aapia'nîkon. Tîise amîrî'nîkon esewankono'ma'pî ipî' epu'sau'ya
 ya, esewankono'ma'pî, ukaaretarîya ayewankono'ma'pîkon ye'nen.

9Tîise mîrîrî ye'ka pe pra, uurî wanî sîrîrî taatausinpai. Ukaaretarîya ayewankono'ma'pîkon pî' pra tîise mîrîrî eesewankono'mato'kon wanî amîrî'nîkon esenumenkato'pe. Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' tîrî'pî Paapaya aapia'nîkon imakui'pî ankupî'pîkon rumakakonpa. Moropai mîrîrî wenai amîrî'nîkon taruma'tîsa' annaya pra man tiwin kin. 10Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' wanî Paapa winîpai tui'sen imakui'pî unkupî'pîkon winîpai e'pîika'tînto' eporî emapu'tînen pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' teesewankono'mai e'nîpai pra man. Tîise Paapa epu'nenan pepîn pia awanî sa'mantanto'pe, maasa pra imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai to' esewankono'masa' pra awanî ye'nen. 11Maasa era'matî î' kupî'pî Paapaya amîrî'nîkon esewankono'mato' winîpai. Ka'ne' pe imakui'pî ankupî'pîkon anrumakapai amîrî'nîkon wanî'pî, pemonkon yairon pe awanîkonpa. Moropai ka'ne' pe anna pî' morî pe eekoneka'pîkon anekareme'pai awanîkon. Moropai î' kai'ma teekore'mai awanîkon imakui'pî ankupî'pîkon pî' moropai eranne' pe awanî'pîkon Paapaya ataruma'tîkon pî', moropai uurî iipî yu'se awanî'pîkon aapia'nîkon. Moropai yairon kupî pî' iko'manpai awanîkon, moropai imakui'pî taruma'tîpai awanîkon. Tamî'nawîrî mîrîrî wenai ekaremekîya'nîkon morî pe, î' rî ton pra awanîkon epu'to'pe annaya. 12Mîrîrî ye'nen mîrîrî kaareta menukasau'ya manni' imakui'pî kupî'tîpon neken wenai pra, moropai manni' inkupî'pî imakui'pî wenai tîmoron epu'tî'tîpon wenai pra, tîise imenuka'pîuya aronne Paapaya epu'to'pe, kure'ne amîrî'nîkonya anna sa'nama. 13Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai anna wanî.

Mîrîrî tîise inî' panpî' anna ena'pî taatausinpai Tito pokonpe. Maasa pra morî pe mîîkîrî pîika'tî'pîya'nîkon inî'rî apî'nîkon eesewankono'ma namai. 14Maasa pra apî'nîkon eseurîma'pî morî pe. Tarîpai akore'ta'nîkon attîsa' yai, innape eseurîma'pî yawîrî awanî'pîkon. Uyeppe'nîpîya'nîkon pra awanî'pîkon. Moropai î' kai'ma Tito pî' ayekarekon ekareme'sa' annaya mîrîrî nîrî wanî'pî innape. 15Mîrîrî wenai inî' panpî' Tito e'sa'namato' ena kure'ne î' kai'ma tamî'nawîrî ayeserukon epu'tî tîuya wenai. Moropai imaimu yawîrî awanîkon epu'tî tîuya wenai moropai î' kai'ma yapisî'pîya'nîkon, eerepamî yai akore'ta'nîkon iwakîrî pe. Mîîkîrî nama'pîya'nîkon moropai mî pe pra awanî'pîkon iwinîkîi. 16Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai uurî wanî, maasa pra yairî awanîkon epu'tîuya ye'nen.

Pauloya Panamanto' Tîniru Tîito' Pî'

8 1Uyonpayamî', î' kupî'pî Paapaya epu'tîya'nîkon yu'se wai Macedônia pata ponkon pî', innape tîku'nenan yarakkîrî. Kure'ne inkamoro pîika'tî'pîya. 2Maasa pra miarîronkon uyonpakonya sa'man teesuwa'kasen epu'tî'pî tarakkîrî'nîkon. Mîrîrî pî' to' esewankono'ma pra awanî'pî, tîise to' atausinpa'pî inî' panpî'. Teuren î' ton pra to' esepu'tî tanne, tîntîrîkon tîrî'pî to'ya inî' panpî' antîîpai tîwanîkon pîkîrî. 3Tauya amîrî'nîkon pî'

inkamoroya itírî'pî tamî'nawîrî, anî'ya esatî pra tîise. Moropai itentai panpî' itírî'pî to'ya kure'ne antîipai tîwanîkon ye'nen. ⁴Moropai esatî'pî to'ya anna pî' tîntîrîkon tîrîkonpa Paapa pemonkonoyamî' Judéia po tîiko'mansenon pîika'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî kupîkonpa esatî pî' to' ko'mamî'pî. ⁵Moropai mîrîrî kupî'pî to'ya kure'ne inîmîkî'pî annaya yentai. Maasa pra e'mai' pe to' eturumaka'pî Paapa yenya', itu'se Paapa e'to' yawîrî tîiko'mamîkonpa. Mîrîrî tîpo anna pia to' eturumaka'pî, anna maimu yawîrî to' e'to'pe. Maasa pra mîrîrî yu'se Paapa wanî epu'tî'pî to'ya. ⁶Mîrîrî ye'nen esatî'pî annaya Tito pî' maasa pra e'mai' pe mîîkîrî esenyaka'ma pia'tî'pî amîrî'nîkon kore'ta. Mîrîrî ye'nen tîwîrîrî aako'mamî apîika'tîkonpa mîrîrî antîrîkon yapi'to'peiya aretî'ka tîuya pîkîrî. ⁷Moriya tamî'nawîron ankupîkon pî' eesekaremekîkon, tiaronkon yentai awanîkon. Innape iku'to'ya'nîkon, moropai itekare ekareme'to'kon, moropai epu'nen pe awe'to'kon î' kai'ma tiaronkon anpîika'tîpai awe'to'kon. Moropai anna sa'namato'ya'nîkon wanî. Moropai inî' panpî' ikupîya'nîkon yu'se wai. Tiaronkonya itírî yentai antîrîkon tîrîya'nîkon yu'se wai, yarimakonpa manni'kan î' ton pînon pia.

⁸Amîrî'nîkon yaipontîuya pepîn mîrîrî tîrîkonpa, tîise tiaronkon atausinpa mîrîrî pî' epu'tîkonpa. Mîrîrî warantî amîrî'nîkon e'sa'namanto' esera'ma yairî pu'kuru awanî. ⁹Maasa pra epu'nenan amîrî'nîkon, kure'nan Uyepotorîkon Jesus Cristo e'sa'namato'. Mîîkîrî wanî'pî ipîkku pe tîise, mîîkîrîya ipîkku pe tîwe'to' nîmî'pî. Î' ton pra tîwe'sen pe eena'pî. Amîrî'nîkon wenai, mîrîrî ku'sai'ya amîrî'nîkon e'to'pe ipîkku pe. Mîrîrî kupî'pîya, amîrî'nîkon pîika'tîpa.

¹⁰Sîrîrî uurî esenumenkato' mîrîrî ankupîkon ton pî': Morî pe awanî uupia amîrî'nîkonya aretî'ka ya, isara'tî'pîya'nîkon kono' eesuwa'ka'pî manni' pî'. Î' ton pînon pîika'tîkonpa antîrî'pîkon tîrî'pîya'nîkon e'mai' pe tiaronkonya itírî rawîrî. Moropai mîrîrî neken pra tîise e'mai' pe amîrî'nîkon wanî'pî nîrî to' anpîika'tîpai. ¹¹Mîrîrî ye'nen mîrîrî eesenyaka'mato'kon yaretî'katî. Mîrîrî ku'tî awakîrîkon pe pu'kuru, taatausinpai e'mai' pe itírî'pîya'nîkon, mîrîrî warantî itîîtî. Î' aapia'nîkon tîwe'sen yawîrî itîîtî. ¹²Maasa pra anî' itîînen nîtîrî yapisî Paapaya antîipai tîwanî ye'nen. Tîntîrî kaisarî itîrîiya yu'se Paapa wanî. Itîrî ton esatîiya pepîn ipî' î' ton pra tîise.

¹³Tauya pepîn tiaronkonya itírî namai amîrî'nîkonya neken itîîto'pe. Moropai mîrîrî kupîkonpa tauya ya, amîî'ne pe awanî e'painon amîrî'nîkon pia. Tîise tîmenkai pra tamî'nawîronkon amîrî'nîkon e'to'pe se' kaisarî. ¹⁴Sîrîrîpe amîrî'nîkon pia awanî mararî pra, mîrîrî ye'nen manni'kan î' ton pînon pîika'tîya'nîkon e'pai awanî. Î' pensa itesa' pe inkamoro enasa' ya, inkamoroya nîrî amîrî'nîkon pîika'tî eserîke awanî. Mîrîrî warantî awe'pîika'tîkon ya, se' kaisarî awanîkon. ¹⁵Mîrîrî pî' pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Ta'pîiya:

—Manni'kan tu'ke tekkarikon ton mo'ka'tîponkonya imo'ka'pî tîise itonparî'pî e'kupî pra awanî'pî.

Moropai manni'kan tu'ke pra tekkarikon ton mo'kanenanya imo'ka'pî. Tîise to' ma're awe'sa' pra awanî'pî.

Êx 16.18

—ta'pîiya. Mîrîrî warantî e'pai awanî amîrî'nîkon pokonpe.

Tito Moropai Tiaronkon Ayonpakon Wîtî Coríntio Pona

¹⁶Paapa yapurî pî' wai kure'ne, maasa pra Tito wanî ye'nen amîrî'nîkon anpîika'tîpai, anna wanî manni' warantî. Paapaya ikupî'pî. ¹⁷Mîîkîrî Titoya î' taato' annaya tîpî' inna ta'pî. Mîrîrî pî' neken pra, tîise amîrî'nîkon yarakkîrî esepopai awanî'pî mararî pra. ¹⁸Mîîkîrî yarakkîrî tiwin uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Mîîkîrî wanî kure'ne tînamasen pe eesenyaka'mato' wenai. Maasa pra mîîkîrî esenyaka'ma Cristo yekare ekaremekî pî'. ¹⁹Mîrîrî tîise mîîkîrî uyonpakon wanî imenkasa' pe attîto'pe anna pokonpe, anna pîika'tînen pe. Maasa pra antîrî'pîkon yarî annaya î' ton pînon pia tîto'pe annaya. Mîrîrî wenai epu'tî to'ya, kure'ne inkamoro anpîika'tîpai anna wanî, sîrîrî esenyaka'mato' pî', Paapa yapurî pe. ²⁰Anna yarakkîrî mîîkîrî wîtî tiaronkon eseurîma namai, anna winîkîi, seeni' î' ton pînon pîika'tîto'pe anna narî wenai. ²¹Anna esenyaka'ma yeseru wanî yairî epu'tî Paapaya, tîise mîîkîrîya neken pra, tîise pemonkonyamî'ya nîrî epu'tî yu'se anna wanî.

²²Mîrîrî ye'nen inkamoro pokonpe tiaron uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Tu'ke ite'ka mîîkîrî nîkupî ton tîrî'pî annaya mîîkîrîya ikupî'pî awe'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen epu'tî'pî annaya pemonkonyamî' anpîika'tîpai awanî. Moropai mîîkîrî wanî sîrîrîpe kure'ne amîrî'nîkon anpîika'tîpai tîwanî pî' eesenumenka. ²³Tarîpai Tito pî' ayeurîmauya'nîkon sîrîrî. Mîîkîrî wanî esenyaka'ma wanîyakon pe, amîrî'nîkon pîika'tînen pe. Moropai manni'kan, to' wîtî mannan yarakkîrî, inkamoro wanî soosi tawonkon nîmenka'san pe. Moropai inkamoro wanî Cristo yapurînenan pe. ²⁴Mîrîrî ye'nen inkamoro uyonpakon erepamî yai akore'ta'nîkon, to' yapî'tî morî pe, awe'sa'namato'kon ke. Mîrîrî kupîya'nîkon yai, tiaron pata po soosi tawonkonya awe'sa'namato'kon epu'to'pe, anna eseurîma'pî yawîrî ikupî'pîya'nîkon esepu'to'pe.

Judéia Ponkon Innape Jesus Ku'nenan Pia To' Nîtîrî

9 ¹Tîntîrîkon ke Judéia ponkon Paapa pemonkonoyamî' pîika'tî to'ya pî' imenukauya e'pai pra man. ²Maasa pra epu'tî pî' wai, î' kai'ma to' anpîika'tîpai awanîkon. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon yapurî'pîuya kure'ne. Macedônia pata ponkon innape iku'nenan pî' ta'pîuya wai apî'nîkon, Grécia ponkon pî', î' ton pînon anpîika'tîpai awanî'pîkon, eesuwa'ka'pî manni' kono' pata pai. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' taatausinpai pu'kuru to' wanî'pî. Moropai kure'ne to' anpîika'tîpai nîrî to' ena'pî. ³Tarîpai insamoro uyonpakon

yarimauya sîrîrî aapia'nîkon to' wîtîto'pe [Tito pokonpe]. Mîrîrî ye'nen î' ta'pîuya yawîrî inkamoroya antîrîkon muurukuntîsa'ya'nîkon epoto'pe, iku'tî. Apî'nîkon eseurîma'pî ayapurî'pîuya'nîkon e'to'pe yairî. Iku'tî î' pe pra rî eseurîmasa' pe wanî namai. 4Tîise î' pensa uutî ya, insamoro tiaronkon Macedônia ponkon pokonpe. Mîrîrî yai aawanmîra'nîkon ayeporîkon annaya namai ikonekatî. Î' konekasa'ya'nîkon pra tîise, anna erepansa' ya anna eppepî e'painon. Teuren apî'nîkon morî pe eseurîmasa' tanne, yawîrî pra awe'sa'kon ya, eppepî e'painon. Mîrîrî warantî nîrî aweppépîkon e'painon. 5Mîrîrî ye'nen insamoro uyonpakon pî' esatîuya to' wîtîto'pe e'mai' pe urawîrî, mîrîrî antîrîkon pe ankonekakon mîrîrî konekai to' wîtîto'pe. Î' pensa miarî ya' erepansa' ya, epoto'peuya tamî'nawîrî ankoneka'pîkon ta'pîya'nîkon yawîrî. Moropai tamî'nawîronkonya epu'to'pe mîrîrî antîrîkon tîrîya'nîkon, itu'se awanîkon ye'nen, anî'ya esatî pî' pra.

6Maasa enpenatatî sîrîrî pî'. Manni' mararî ipînenya mararî tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Tîise manni' mararî pra ipînenya mararî pra tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Mîrîrî warantî anne' pe, mararî tîntîrî tînenya, mararî nîrî yapisîiya tiaronkon winîpai. Tîise morî pe, anne' pe pra tîntîrî tînenya, mararî pra morî yapisî tiaronkon winîpai. 7Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma antîîpai awe'to'kon pîkîrî teesenumenkai ayewankon ya' itîîtî. Teesewankono'mai pra moropai esatî pî' neken pra, tîise awakîrîkon pe itîîtî. Maasa pra tîwakîri pe itîînen sa'nama Paapaya mararî pra. 8Moropai mararî pra itîînen pe Paapa wanî itu'se e'nîto' tamî'nawîrî itesa' pe awanîpa. Moropai itu'se e'nîto' yentai itîrîiya. Tiaronkon itu'sankon pia itîrîkonpa itîrîiya. 9Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa':
 Mararî pra ipînenya tînmîri ya' tînpîmî pînsa' warantî,
 manni' Paapa yapurînenya itîrî mararî pra
 manni'kan î' ton pînon sa'ne pia.
 Mîrîrî inkupî'pî wenai, ipatîkarî Paapaya irepa morî ke,
 iwanmîra awanî pepîn

Sl 112.9

ta'pîiya. 10Moropai Paapaya tîpînsen ena'pî tîrî anpîmî ton moropai yekkari awanî tîrîiya. Mîrîrî warantî nîrî aapia'nîkon morî tîrîiya tiaronkon pia antîrîkon ton. Moropai inkamoro pîika'tîsa'ya'nîkon wenai, inî' panpî' morî yapisîya'nîkon Paapa winîpai. 11Mîrîrî ye'nen mîîkîrî Paapaya amîrî'nîkon kupî ipîkku pe awanîkonpa, mîrîrî ye'ka pe awanîkonpa. Moropai anna wenai mîrîrî anarima'pîkon yapi'sa' Paapa pemonkonoyamî'ya yai, Paapa yapurî to'ya, mîrîrî antîrîkon yarimasa'ya'nîkon wenai. —Morî pe man —taapîtî to'ya awenai'nîkon.

12Mîrîrî anarimakon wanî pepîn Paapa pemonkonoyamî' neken pîika'tîto'pe. Tîise mîrîrî wanî inî' panpî' kure'ne Paapa pî' —Morî pe man —taa to'pe to'ya awanî. 13Inkamoroya Paapa yapurî. Maasa pra

mîrîrî to' pîika'tîto'ya'nîkonya ekaremekî'pî, innape ikupîya'nîkon neken pra, tîise î' kai'ma Cristo maimu yawîrî awanîkon ekaremekîiya. Moropai nîrî Paapa yapurî to'ya kure'ne antîrîkon tîpîika'tîto'kon wenai moropai tamî'nawîronkon tiaronkon pîika'tîya'nîkon wenai. ¹⁴Moropai inkamoro epîrema ya, apona'nîkon, kure'ne to' atausinpa apî'nîkon. Moropai aapia'nîkon î' kai'ma Paapaya morî pe tîwe'to' tîisa' wenai, amîrî'nîkon sa'nama to'ya. ¹⁵—Morî pe man —taapai'nîkon Paapa pî', maasa pra morî intîrî'pî, manni' ikaisaron ton pîn wenai.

Ipîkku Pe Cristo Naipontî'pî Pe Tîwanî Pî'

Paulo Eseurîma

10 ¹Uurî manni' Paulo esatîuya sîrîrî apî'nîkon, morî pe Cristoya esatî warantî. Teuren tiaronkonya taa tanne upî': —Tîweppe'sen mîîkîrî akore'ta'nîkon awanî ya, tîise aapiapai'nîkon aminke awanî yai, teekore'mai nari' pe e'koi mîîkîrî —taa to'ya. ²Anna pî' tiaronkon esenumenka see warantî: Paapa epu'nenan pepîn yeseru warantî Paulo yeseru wanî kai'ma. Mîrîrî wenai erepamî ya akore'ta'nîkon, inkamoro yeurîmauya meruntî ke, nari' pe. Tîise amîrî'nîkon esatîuya morî pe, nari' pe pra, yairî ako'mantî, mîrîrî warantî ayeurîmauya'nîkon namai. ³Inna seru' pepîn, pemonkon pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî warantî, anna wanî nîrî. Tîise anna warîrî, anna meruntîri ke anna ekore'ma pepîn anna yeyatonon pî', inkamoro Paapa epu'nenan pepîn ekore'ma warantî. ⁴Anna ekore'mato' wanî imakui'pî yarakkîrî. Tîise anna meruntîri wanî pepîn sîrîrî pata pon meruntîri pe. Tîise awanî Paapa meruntîri pe, sa'man pe tîwe'sen yaretî'kanen pe. ⁵Mîrîrî ye'nen inkamoro seru'ye'konya yenupanto' yaretî'ka annaya Paapa meruntîri ke. Yairî pra to' yenupato' wanî inkamoro ekaremekî'pî annaya Paapa meruntîri ke. Mîrîrî epu'sa' to'ya yai, innape Cristo kupî'pî to'ya. Maasa pra innape ipîkku tenupato'kon kupî'pî pemonkonyamî'ya emapu'tî'pî to'ya, Paapa nekaremekî'pî pepîn. Paapa epu'tî to'ya ma'nîpanen tî'napannîpî annaya. Moropai to' esenumenkato'kon etinyaka'ma'pî Paapa meruntîri ke. Moropai Cristo maimu yawîrî to' ena'pî. ⁶Moropai amîrî'nîkon kore'ta anî' wanî Cristo maimu yawîrî epu'sa' annaya yai, imaimu yawîron pepîn taruma'tî annaya.

⁷A'kî, amîrî'nîkon pî' esenumenkatî. Anî' esenumenka ya, Cristo maimu pe teeseurîma pî', moriya eesenumenka e'pai awanî anna pî' nîrî. Maasa pra anna eseurîma nîrî Cristo maimu pe, amîrî'nîkon neken pra. ⁸Yai pra uurî atapurî Uyepotorîya ipîkku pe e'to' ton tîisa' wenai. Tîise sîrîrî intîrî'pî ipîkku pe e'to' wanî amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya, inî' panpî' aarentakonpa innape iku'to'ya'nîkon wenai. Mîrîrî wanî pepîn amîrî'nîkon taruma'tîtou'ya pe. Mîrîrî ye'nen tîweppe'se wanî pepîn tiwin kin, maasa pra yairî eseurîmasa' ye'nen. ⁹Uurî esenumenka pra wai tiwin kin, î' taatou'ya ukaaretarî wenai teesi'nî'se awanîkon

yu'se pra wai. ¹⁰Tiaronkonya taa see warantî: —Sîrîrî kaareta Paulo nîmenuka'pî wanî meruntî ke eeseurîmato'pe. Tîise ukore'ta'nîkon tîwanî yai, eeseurîma pepîn, eranne' pe tîwanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen î' pe pra rî imaimu eeseurîmato' wanî —taa to'ya. ¹¹Tîise inkamoroya epu'tî e'pai awanî, î' kai'ma kaareta po eseurîma wanî akore'ta'nîkon wanî yai eseurîma warantî, tiaron pe pra.

¹²A'kî, ipîkku pe anna atapurî kai'ma anna e'ku'pî'tî pepîn tiwin kin, inkamoro ye'kakon e'ku'pî'tî manni' warantî ipîkku pe tîwanîkon kai'ma. See warantî ipîkkukon wanî pî' to' esenumenka. Moriya mîrîrî warantî uurî wanî ye'nen, —Ipîkku pe pu'kuru anna wanî —taa to'ya. Tîise pakkokon kinî inkamoro. ¹³Î' pî' anna atapurî pepîn, tîise anna esenyaka'mato' pî', Paapaya itîisa' anna nîkupî ton, mîrîrî pî' neken anna atausinpa. Moropai amîrî'nîkon pî' nîrî anna atausinpa maasa pra Paapaya anna yarima'pî akore'ta'nîkon esenyaka'mato'pe. ¹⁴Amîrî'nîkon kore'ta esenyaka'mato' pî' anna eseurîma pepîn se' tapairî maasa pra e'mai' pe anna erepamî'pî akore'ta'nîkon tiaronkon erepamî pra tîise. Mîrîrî pî' anna eseurîma taatausinpai eserîke awanî. ¹⁵Tiaron nîkupî'pî pî' anna eseurîma pepîn mîî pe, mîrîrî ku'sa' annaya kai'ma. Tîise anna nîkupîton Paapa nî'tîrî'pî pî' neken anna atausinpa. Maasa pra inî' panpî' innape ikupîya'nîkon yu'se anna wanî'pî. Mîrîrî amîrî'nîkon wenai anna esenyaka'mato' ena inî' panpî', tiaronkonya itekare etato'pe. Mîrîrî yu'se anna wanî'pî tîwîrî rî. ¹⁶Mîrîrî yai anna wî'tî tiaron pata pona Cristo yekare ekareme'se, o'non pata anî'ya ekaremekî pra sîrîrî tîpose. Mîrîrîya mîî pe anna atapurî pepîn tiaron esenyaka'mato' pî', maasa pra anî' wî'tîsa' pra man mî'to'pe.

¹⁷Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' see warantî:

—Anî' atapurî yai mîî pe, mîî pe aaturî e'pai awanî manni' Paapa nîkupî'pî wenai

Jr 9.24

—ta'pîiya. ¹⁸Maasa pra anî' yapurî Paapaya ya, mîîkîrî tînapurî yapîsîiya tîwakîrî pe. Tîise manni' tîîwarîrî taaturîsen yapîsî Paapaya pepîn, maasa pra î' pe pra rî awanî.

Paulo Eseurîmato' Manni'kan Seru'ye'kon Pî'

11 ¹Eseurîmato' pakko warantî yapîtanîpîya'nîkon yu'se wanî sîrîrî, upî'rî eseurîma tanne. Uurî eseurîmato' yapîtanî'tî. ²Î' kai'ma Paapaya a'nînmakon tîuya wenai, asa'namakon warantî, uurîya nîrî a'nînmakon. Maasa pra amîrî'nîkon wanî manni' maasaron wîrî' warayo' yarakkîrî si'pî pepîn warantî. —Ano'pî pe mîîkîrî wîrî' tîrîuya neken tiwinan warayo' pia —ta'pî itunya warantî tauya nîrî. Mîrîrî warantî tiwinan Cristo pia neken amîrî'nîkon tîrîuya yu'se wai. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî maimu yawîrî neken aako'mamîkon e'pai man. ³Maasa

pra eesenku'tíkon nama pí' wai, í' kai'ma Eva nurí'tí yenku'tí'pí Makuiya warantí. Tu'ke yenuptonkonya ayenupakon wenai, yairon Cristoya yenupanto' kupíya'níkon nama pí' wai tíwí. ⁴Maasa pra amírí'níkon man aní'rí akore'ta'níkon teerepansen pí' taatausinpasen pe, manni'kan Jesus pí' teeseurímasanon tiaron pe ríse. Tííse mírírí warantí Jesus pí' anna nekaremekí pepín. Moropai —See warantí yekaton awaní yapisí e'pai man —taa to'ya tanne, mírírí ye'ka itekare etaya'níkon. Tííse mííkírí waní pepín Paapa yekaton pe, manni' anapisí'píkon eesenpatakonasa'kon yai. Moropai mírírí itekare, inkamoro nekaremekí waní pepín anna winípai aneta'píkon pe, tiaron pe awaní. Mííwíni tííse to' maimu anetapai awaníkon.

⁵Moriya inkamoro ye'kakon eseurímato' etaya'níkon manni' warantí, uurí nírí eseurímato' etatí, maasa pra uurí waní pepín inkamoro ye'kakon yaipontísa' pe tíwe'ku'sanon ma're. Ipíkku pe to' waní pí' eesenumenkakon. ⁶Yai pra uurí waní pepín morí pe teeseurímasen pe. Tííse epu'nen pepín uurí, tauya pepín. Maasa pra Paapa epu'tíuya, moropai itekare epu'tíuya, ta'píuya amírí'níkon pí'. Yairon pí' eseuríma'pí epu'tí'píya'níkon.

⁷Í' pensa akore'ta'níkon Paapa maimu ekaremekíuya yai mírírí ekaremekí'píuya epe'míra, uyepe'pí tiwai pra. Uurí esenyaka'ma'pí uyenya ke, akore'ta'níkon waní yai, amírí'níkon píika'títo'peuya. Mírírí warantí ipíkku pe pra uyera'ma'píya'níkon. Mírírí kupí'píuya ipíkku pe awaníkonpa. Mírírí kupí'píuya waní imakui'pí pe kai'ma eesenumenkakon? ⁸Mírírí yai akore'ta'níkon esenyaka'ma tanne, tiaronkon soosi tawonkonya uye'ma'pí. Mírírí pí' taaya'níkon e'painon, yama'runpa'píiya. Tííse mírírí kupí'píuya amírí'níkon píika'títo'peuya kai'ma. ⁹Moropai amírí'níkon kore'ta uuko'mamí yai, utínirurí ton esatí pí' uuko'mansa' pra wai aní' pí'. Tííse uyonpakon Macedônia poinokonya enepí'pí tamí'nawírí itu'se uurí e'to' kaisarí. Mírírí warantí awaní pe man, e'mai' pe akore'ta'níkon waní yai, moropai iní'rí tiaron pensa uutísa' yai, mírírí waní kupí sírírí aní' pí' esatí pí' anna ko'mamí pepín. ¹⁰Ta'píuya wai yairí apí'níkon, yairí Cristo eseuríma warantí. Maasa pra ipemonkono pe waní ye'nen. Í' pensa esenyaka'ma'pí yepe' pí' esatíuya pepín tiwin kin. Mírírí pí' eseuríma ko'manní'pí tamí'nawírí Grécia pata po waní yai. Aní'ya uyeseru miakanma eseríke pra man. Í' kai'ma itekare ekaremekí pí' esenyaka'mato' yeseru pí' eseuríma taatausinpai, uyepe' ton esatíuya pra. ¹¹Í' waní' awaní ye'nen mírírí tauya mírírí? Maasa pra amírí'níkon sa'namauya pra awaní wenai? Kaane, mírírí wenai pra. Paapaya epu'tí pí' man, í' kai'ma amírí'níkon sa'namauya.

¹²Í' kupí pí' uuko'mamí manni', mírírí kupí pí' uuko'mamí tíwírí. Inkamoro seru' yenuptonkon yaipontísa' pe tíwe'ku'sanon inkamoro ye'ka pata'se' ton tírí annaya namai. Moropai inkamoroya taa namai, teesenyaka'mato'kon waní anna esenyaka'mato' warantí, taa to'ya namai. ¹³Maasa pra inkamoro warayo'kon e'kupí yaipontísa'kon pe tííse

seru'ye'kon inkamoro, yairon pí' teeseurímasanon pepín. Inkamoroya tiaronkon yenku'tí, Cristo maimu pe teesenyaka'masanon pe tíwe'ku'se. ¹⁴Mírîrí ye'ka inkamoro waní pepín taa e'pai pra man. Maasa pra Makui nîrí etinyaka'ma eseríke awanî. Eesenpo inserí warantí, morí pe, a'ka pe, tiaronkon yenku'típa kai'ma. ¹⁵Mírîrí warantí tu'ke Makui maimu pe teesenyaka'masanon yeseru waní mîrîrí. Inkamoroya morí kupí tiaronkon yenku'tíkonpa kai'ma. Tííse inkamoroya mîrîrí ku'pí tíuya'níkon miakanno'pí pe e'taruma'tínto' yapísí kupí sîrîrí itepe'pí pe.

Tíwe'taruma'títo' Pí' Paulo Eseuríma

¹⁶Tu'ke ite'ka apî'níkon tauya, pakko pe pu'kuru waní pí' aní' esenumenka namai. Mîí winí tííse aní' esenumenka ya, moriya pakkokon maimu etaya'níkon warantí umaimu etatí. Mîrîrí etaya'níkon ya, eseuríma sîrîrí, uurí yeseru pí'. ¹⁷Upí' eseuríma ya, eseuríma pepín mîrîrí Uyepotoríkon maimu pe. Tííse eseuríma sîrîrí mîí pe e'nîto' yeseru pí', pakko pe tíwe'sen eseuríma warantí. ¹⁸Mîrîrí warantí uyeyatonon waní teeseurímasanon típî'níkon. To' eseuríma tesorukon yawírí. Mîrîrí warantí nîrí uurí eseuríma. ¹⁹Maasa pra amîrî'níkon waní epu'nenan pe pu'kuru. Tííse insamoro pakkokon maimu etaya'níkon, epu'nen pe awaníkon kai'ma eesenumenkakon wenai. ²⁰Inkamoroya ayenku'tí'píkon, moropai ayesa'kon pe ayaipontí'píkon to'ya, moropai ayentai'níkon to' e'kupí'pí. Mîrîrí warantí ataruma'tíkon to'ya tanne, ayeppe'nîpíkon to'ya tanne, í' taaya'níkon pepín to' pí'. ²¹Anna waní'pí mîrîrí ye'ka pe pra. Maasa pra anna waní'pí eranne' pe, mîrîrí ye'ka kupí eseríke pra.

Inna seru' pepín. Tiaronkon eseuríma ya, típî'níkon mîrîrí ye'ka. Mîrîrí warantí nîrí uuríya ikupí pakko warantí eseuríma upí'. ²²Taa to'ya ya: —Hebreu pe anna waní, uuríya nîrí taa, —Hebreu uurí. Moropai —Israel ponkon pe anna waní —taa to'ya ya, uuríya nîrí taa: —Israel pon uurí. Moropai —Abraão nurí'tí payanyamí' pe anna waní —taa to'ya ya, uuríya nîrí taa: —Abraão nurí'tí parí'pí uurí. ²³Inkamoro waní Cristo poitírí pe? Tííse uurí waní inkamoro yentai Cristo poitírí pe. (Teuren pakko warantí eseurímasa' tanne). Maasa pra inkamoro esenyaka'ma yentai uurí esenyaka'ma'pí. Moropai inkamoro yentai atarakkannîto' yewí' ta uutí'pí'pí. Tu'ke ite'ka u'po'pí'tí'pí to'ya inkamoro yentai. Moropai tu'ke ite'ka uusa'manta yonpa'pí. ²⁴Mia'taikín ite'ka Judeuyamí'ya u'po'pí'tí'pí po'pínnîto' ke, 39 ite'ka'ne. ²⁵Eseuríwí'ne ite'ka Romanoyamí'ya u'po'pí'tí'pí yei ke. Moropai tiwin ite'ka tí' ke upa'tí'pí'tí'pí to'ya. Eseuríwí'ne ite'ka apo'yen ya' uutí tanne, eeseuronka'pí. Moropai tiaron pensa tiwin wei kaisarí uuko'mamí'pí kure'nan pírana ka', apo'yen eseuronkasa' yai. ²⁶Tu'ke ite'ka itekare ekaremekí pí' asarí yai, nari' esuwa'ka'pí uyarakkírí. Iren mairontasa' winípai urukkutí yai, moropai tu'kankon ama'ye'kon winípai, moropai tiaronkon pepín uyonpayamí', Judeuyamí' winípai moropai Judeuyamí' pepín

winîpai. Moropai cidade po uutîsa' yai, to' nîkupî winîpai moropai keren po nari' winîpai, tiaron pensa apo'yen ya' uutî tanne, nari' esuwa'ka'pî. Moropai yonparî wanîyakonkon seru'ye'kon winîpai, nari' esuwa'ka'pî uyarakkîrî. ²⁷Esenyaka'mapî'tî'pî mararî pra taapî'ka'se. Tiaron pensa uwetun pîn, umoron epu'tî'pîuya emi'nan pî', moropai upata'se' ton ton pra awanî pî', moropai komi' pe awanî pî', tu'ke upon ton pra awanî ye'nen. ²⁸Tamî'nawîron mîrîrîkon tîise, uurî esenumenka ko'mannîpî wei kaisarî. Esewankono'ma manni'kan innape Jesus ku'nenan pî', soosikon kaisarî. ²⁹Maasa pra î' pensa tiaron wanî ya a'tu'mîra, uurî nîrî esepu'nî pî' wai a'tu'mîra ikaisarî. Moropai tiaronya imakui'pî ku'sa' ya, uurî wai teesewankono'mai ipî' mararî pra.

³⁰Upî'rî atapurî ya, moriya mîrîrî atapurîto'ya a'tu'mîra wanî ekaremekî. ³¹Mîrîrî epu'tî pî' Uyepotorî, Jesus yun, Paapa man. Manni' morî pu'kuru ipatîkaronya, î' kai'ma seru'ye' pe eseurîma pepîn epu'tî pî' man. ³²Pena Damasco cidaderî po wanî yai, manni' pata esa'ya surara tîrî'pî cidade mana'ta pona uyapi'nen ton, manni' rei Aretas nîmenka'pî pata esa' pe awe'to'pe manni'ya. ³³Tîise uyonpayamî'ya uyara'tî'pî waikara'pî ya'. Inkamoroya uyenu'tî'pî cidade yiwa'to' a'ta yai, poro po winîkîi, waikara'pî ya' wanî tanne. Mîrîrî warantî to' yenia pai atarî'ka'pî.

Paapa Winîpainon Tîwe'ne'pî'to' Pî'

Paulo Eseurîma

12 ¹Upî'rî uurî atapurî e'painon, teuren î' pe pra rî atapurîto' wanî. Tîise eseurîmapai wai î' kai'ma uwe'ne', visão Uyepotorî nekaremekî'pî pî'. ²Pena Paapaya uyarî'pî ka' ratai pona, paraíso itese'. Awanî sîrîrî asakîrîrî pu' pona tîimo'tai kono' esuwa'kasa'. Tîise epu'tîuya pra wai awe'to' yawîrî, uyesa' yarî'pîiya, uyekaton neken ka'rî yarî'pîiya. Anî'ya mîrîrî epu'tî, Paapaya neken. ³Inî'rî tauya Paapaya uyarî'pî uyesa' yarakkîrî ka' pona, uyekaton neken ka'rî yarî'pîiya epu'tîuya pra wai. Paapaya neken epu'tî. ⁴Miarî eta'pîuya anî'ya ekaremekî eserîkan pepîn, see ye'ka pe rî mai ke, î' kai'ma anî'ya ekaremekî Paapaya itîrî pepîn. ⁵Mîrîrî etasau'ya wenai, atapurî mîrîrî pî'. Tîise atapurî eserîke pra wai tiwin kin uurî pî'. Tîise atapurî a'tu'mîra uurî e'to' pî' neken. ⁶Mîrîrî ye'ka pî' atapurîpai wanî ya, atapurî e'painon maasa pra yairon pî' eseurîma mîrîrî. Mîrîrî wenai pakko pe wanî pepîn mîrîrî. Tîise mîrîrî ye'ka pî' eseurîmapai pra wai. Maasa pra mîrîrî wenai anî'ya uyapurî yu'se pra wai. Tîise uyeseru era'ma tîuya'nîkon wenai moropai eta tîuya'nîkon wenai, mîrîrî pî' to' esenumenka yu'se wai.

⁷Tîise mîrîrî warantî kure'ne atapurî namai, uyakinpanen ton ne'ne' erepamî'pî upona. Paapaya itîisa' upun yai, mî'nî ewonsa' warantî. Mîrîrî erepamî epu'tî'pîuya Makui narima'pî pe awanî utaruma'tîto'pe. ⁸Mîrîrî yai eseurîwî'ne ite'ka Uyepotorî pî' epîrema'pî. Esatî'pîuya ipî', uupiapai mîrîrî mo'kato'peiya kai'ma. ⁹Tîise umaimu yuuku'pîiya: —Kaane, imo'kauya

pepîn. Tîise apîika'tî pî' uuko'mamî, mîrîrî ye'ka yapîtanîpîpa. Aasîrî aapia untîrî pî' man. Maasa pra umeruntîrî wanî meruntî ke a'tu'mîra eesepu'tî tanne —ta'pîiya upî'. Mîrîrî ye'nen uurî ena'pî inî' panpî' taatausinpai, a'tu'mîra uurî e'to' pî' uurî atapurî. Mîrîrî warantî Cristo meruntîrî esera'mato'pe uwenai. ¹⁰Mîrîrî ye'nen taatausinpai uuko'mamî a'tu'mîra e'to' pî', moropai umu'tunpato' pî', moropai itu'se e'to' pî', moropai upokonomato' pî', moropai tiaron uyarakkîrî teesuwa'kasen pî' Cristo wenai, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîrî ye'nen î' pensa a'tu'mîra esepu'tî ya, tîise meruntî ke esepu'tî maasa pra Cristoya itîrî ye'nen uupia.

**Paulo Esewankono'ma Ko'mannîpî
Coríntio Ponkon Soosi Tawonkon Pî'**

¹¹Eseurîma pî' wai pakko pe tîwe'sen eseurîma warantî. Maasa pra amîrî'nîkonya mîrîrî warantî eseurîma emapu'tî'pî. Tîise amîrî'nîkon eseurîma e'pai awanî'pî, î' kai'ma morî pe uyeseru e'to' pî' taaya'nîkon e'pai awanî'pî. Inna seru' pepîn, î' pe pra rî uurî wanî. Tîise inkamoro, yaipontîsa' pe tîwe'ku'sanon ma're uurî wanî pepîn tiwin kin. ¹²Moro akore'ta'nîkon wanî yai, Paapaya tu'kan kupî'pî uwenai. Tera'masen kupî'pîiya, esenupanto' ton, moropai teesewankono'mai esenumenkanto' ton kupî'pîiya. Moropai anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pîiya akore'ta'nîkon, tînaipontî'pî pe wanî epu'tîkonpa. Inaipontî'pî pe uuko'mamî'pî tîrumakai pra. ¹³Yai pra amîrî'nîkon esenumenka ka'rî, tiaronkon pîika'tî'pî annaya, amîrî'nîkon pîika'tî'pî annaya yentai. Î' kai'ma anna wanî'pî? Amîrî'nîkon kore'ta anna yeseru kupî'pîiya'nîkon pe naatî, ayewanmakon pe? Mîrîrî warantî anna kupî'pîiya'nîkon ya, î' tesa'se pra anna ko'mansa' wenai, aawanmîra'nîkon anna ko'mamî'pî ku'tî.

¹⁴Inî'rî teeseurînon ite'ka pe amîrî'nîkon era'mapî'se uutî. Mîrîrî yai nîrî î' anesa'pai pra wai amîrî'nîkon pî'. Atînirurîkon yu'se pra wai tîise amîrî'nîkon neken yu'se wai kure'ne. Maasa era'matî moreyamî' yunkonya neken tîniru yannuku e'pai awanî, î' tînmukuyamî' e'to' itu'se yennapa. Moropai mîîkîrî munkîyamî'ya tîyun ton pe yannuku pepîn e'painon. ¹⁵Mîrîrî warantî uurîya nîrî ayunkon warantî, uwakîrî pe taatausinpai tamî'nawîrî itesa' pe e'to' aretî'kauya. Uurî rî ataretî'ka pe wai, amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya. Yai pra mîrîrî kupî'pîiya wenai, uyapurîya'nîkon pepîn e'painon, kure'ne amîrî'nîkon sa'namatou'ya wenai?

¹⁶Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya innape epu'tî, î' kai'ma amîrî'nîkon yenyaka'mai uutî pîn. Tîise tiaronkonya taa amîrî'nîkon yenku'tîsau'ya, uupia atînirurîkon tîrîkonpa kai'ma taa to'ya. ¹⁷Î' pensa insamoro uyonpakon yarimasau'ya yai aapia'nîkon, uurî ton pe atînirurîkon era'mai to' yaipontîsau'ya pra wai. ¹⁸Uurîya mîîkîrî Tito yarima'pî moropai tiaron uyonpakon, innape Jesus ku'nen wîtîto'pe yarakkîrî. Tîise mîîkîrî wanî'pî yairî teesenumenkasen pe anna esenumenka sa'nîrî. Mîrîrî ye'nen Titoya amîrî'nîkon tenku'tîi atînirurîkon mo'kasa' pra man.

¹⁹Yai pra eesenumenkakon amîrî'nîkon rawîrî anna e'wapu'tî kai'ma, tîise kaane. Anna eseurîma Cristoya anna eseurîmato'pe ta'pî yawîrî, Paapa rawîrî si'ma. Moropai tamî'nawîrî anna nîkupî'pî wanî uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru amîrî'nîkon pîika'tîto'pe. ²⁰Tîise eppe'nî pî' wai kure'ne, î' kai'ma yairî pra awanîkon anepopai pra wanî pî'. Eranne' pe wai mîrîrî akore'ta'nîkon ekore'manto' eporîuya pî', moropai kinmuwanîto', moropai esewanmîrînto', moropai aawarîrî'nîkon teesenumenkai awe'to'kon, moropai e'mu'tunpanto', eseurîmanto', moropai mîî pe awe'to'kon, moropai pîrai' pî' tîmurukun pe pra awanîkon anepopai pra wanî pî' eranne' pe wai. Mîrîrî warantî ayeporîuya'nîkon ya, awakîrikon pe wanî pepîn, maasa pra ekore'ma kupî, mîrîrî imakui'pî ayeserukon pî'. ²¹Eranne' pe wai nîrî inî'rî akore'ta'nîkon uutîsa' ya, eppe'pai pra wai Paapa rawîrî si'ma awenai'nîkon. Moropai mîrîrî pî' tîweppe'se ukarunpai pra wai mararî pra awenai'nîkon. Maasa pra pena imakui'pî kupî'pîya'nîkon, moropai mîrîrî pî' tîwenpenatai irumakaya'nîkon pra aako'mamî'pîkon. Mîrîrî imakui'pî kupîya'nîkon se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî awanîkon ke, moropai tiaron nura ayeserukon kupî pî' aako'mamîkon tîrumakai pra. Mîrîrî wenai eppe'pai pra wai.

Tiwinkano'pî Pauloya Panamanto'

13 ¹Sîrîrî wanî iteseurîno ite'ka pe uutîto' amîrî'nîkon era'mapî'se. Erepansa' ya, ikupîuya, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantî. See warantî taasai'ya:

—Anî'ya î' rî ku'sa' ya, mîîkîrî esepu'to'pe innape, asakî'nankon pemonkonyamî'ya. Mîîwîni pra awanî ya, eseurîwî'nankonya taa e'pai man

Dt 19.15

—taasai'ya man. ²Itakon ite'ka pe aapia'nîkon uutîsa' yai, ta'pîuya î' kupîuya manni'kan imakui'pî kupîtîponkon yarakkîrî. Mîrîrî warantî inî'rî tauya pe wai, aapia pra si'ma. Inî'rî erepamî yai, —aka sa'ne —tauya pe pra wai anî' pî' tiwin kin, tamî'nawîronkon imakui'pî iku'nenan pî'. ³Maasa pra î' kai'ma Cristo eseurîma warantî uurî eseurîma anepu'pai awanîkon. Maasa era'matî, Cristo wanî pepîn a'tu'mîra. Tîise mîîkîrîya tîmeruntîri yenpo, akore'ta'nîkon erepamî yai. ⁴Tîise a'tu'mîra awanî'pî, î' pensa pakî'nan pona ipokapîtî to'ya yai. Tîise sîrîrîpe aako'mamî Paapa meruntîri yai. Mîrîrî warantî nîrî anna wanî a'tu'mîra Cristo wanî'pî warantî. Tarîpai anna ko'mamî ye'nen yarakkîrî, imeruntîri yai anna ko'mamî, amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya.

⁵Mîrîrî ye'nen aawarîrî'nîkon rî esera'matî ayewankon ya, innape ikupî pî' aako'mamîkon epu'tîkonpa. Innape ayewankon ya' Cristo wanî epu'tî pî' naatîi,

ipemonkono pe awanîkon ya. ⁶Mîrîrî ye'nen mîrîrî epu'tîya'nîkon ya, anna yeseru wenai, Cristo pemonkono pe anna wanî, epu'tîya'nîkon, anna yewan ya' aako'mamîkon ye'nen. ⁷Esatî annaya Paapa pî' imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîrîrî esatî annaya maasa pra morî pe anna esera'mato'pe pra, tîise morî kupî pî' awanîkonpa yairon. Moropai anna esenyaka'mato' esera'ma ya î' pe pra rî, î' wani' awanî pepîn. ⁸Maasa pra Cristo maimu pe anna esenyaka'ma tanne, î' koneka annaya eserîke pra man yairon Paapa maimu yawîrî pra. Tîise mîrîrî yawîrî neken anna wanî. ⁹Aasîrî yairî ayeserukon wanî ya, meruntî ke annaya ayaipontîkon pepîn e'painon. Mîrîrî pî' anna atausinpa e'painon. Mîrîrî ye'nen anna epîreman pî' man apona'nîkon yairon pe ayeserukon enato'pe. ¹⁰Mîrîrî ye'nen sîrîrî kaareta menukaya sîrîrî aapia'nîkon e'mai' pe, uutî rawîrî amîrî'nîkon era'mapî'se. Maasa pra î' pensa uutîsa' ya, meruntî ke ataruma'tîuya'nîkon namai, Uyepotorî maimu pe. Maasa pra sîrîrî Uyepotorî maimu wanî inî' panpî' amîrî'nîkon ena emapu'tînen pe morî pe panpî'. Mîrîrî wanî pepîn innape iku'to'ya'nîkon rumakaya'nîkon emapu'tînen pe pra.

Paulo Esekaremekî

¹¹Uyonpayamî', ko'mannî'nîkon. Tamî'nawîrî Paapa pî' esatî pî' ako'mantî, morî pe amîrî'nîkon ku'to'peiya, morî pe tiwanî manni' warantî Paapaya aku'to'kon pe. Sîrîrî apanamatou'ya etatî, mîrîrî taasau'ya manni'. Moropai morî pe tiwanmîra ako'mantî ayonpakon pokonpe. Teesiyu'pî'se pra ako'mantî ayonpakon pokonpe. Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, ayarakkîrî'nîkon Paapa ko'mamî. Mîîkîrî Paapa wanî e'sa'namanto' tîînen pe, moropai tiwanmîn tîînen pe.

¹²Ayonpakon yenya yapi'tî morî pe, eeseporîkon yai.

¹³Tamî'nawîronkon uyonpakon Paapa yapurînenanya uupia tîwe'sanonya aapia'nîkon tîmaimukon yarima sîrîrî.

¹⁴Esatî annaya Uyepotorîkon Jesus Cristo pî', tamî'nawîrî morî pe tîwe'to' tîto'peiya aapia'nîkon. Moropai Paapaya morî pe teetî'nînmai aako'mamîkon emapu'tîto'pe esatî annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya tiwin eesenumenkato'kon e'to'pe tamî'nawîrî si'ma, esatî annaya sîrîrî.